

Respecte, patrimoni i algunes conclusions

C.M.M. Fabregat

Gairebé ja s'han exposat tots els arguments a favor i en contra de la retirada del monument del riu. Com que la Història està escrita, el senderi general hauria d'indicar que el monument va ser inaugurat per algú que pocs homenatges mereix i es va dedicar a una Guerra entre germans de la qual ningú no pot estar orgullós, ni tampoc de les seues causes ni conseqüències. Un fet que mai més no s'hauria de repetir.

Per tant, cal el màxim respecte per als que, per sentiments, conviccions, família... creuen que el dia de la retirada serà històric. Però, d'altra banda, també cal no menys consideració per a les moltes altres persones, de ben diferents i contraposats colors que, per molts variats motius, no només polítics, preferixen aprofitar allò

que Tortosa ja té, donant-li una altra sortida al tema. Encara no han sigut suficients els 80 anys que han passat des del final de la Guerra i els 45 de la desaparició del dictador per tal que la societat en bloc, tots, puguem mirar l'escultura de ferro igual que avui observem, per exemple, altres elements locals com les muralles o vestigis religiosos, que, per sort, com que han passat tantes generacions i tantíssim temps, han diluït pràcticament tots els seus aspectes negatius i ningú relaciona ja les primeres amb un element de guerra o els segons amb les barbaritats inquisitòries, respectivament.

També hi ha un altre grup de gent per al qual el valor patrimonial i artístic del monument és el totpoderós motiu (potser poc profund per a alguns) que, molt per damunt de tots

els altres, més els ha influït. Retirat el monument (ja descatalogat), patrimonialment i artísticament (i, poc o molt, turísticament), el patrimoni tortosí patirà una altra "baixa", almenys una bona "rebaixa", perquè, desmuntada i a un altre lloc, evidentment, una escultura d'estes dimensions poc habituals no serà la mateixa. I no es pot acudir al trillat tòpic fàcil d'"ens agrada tirar-nos pedres a la nostra teulada", ja que majoritàriament el poble va decidir conservar-lo. Este grup de gent haurà d'assistir, com ha passat de tant en tant i des de fa molts anys, amb resignació, a la pèrdua (Coliseum, Hermanos, Patro-

nat, l'últim tren que va creuar el riu...) d'un element que, d'alguna manera, havia fet seu. Les raons que han justificat cada pèrdua han sigut, alguns cops, almenys discutibles. Prop d'aquí (no cal dir noms) el poc patrimoni que tenen el consideren el millor del món. "No n'hi ha prou en tindre coses, cal apreciar-les i cuidar-les". Però segons esta dita, no és convenient continuar amb el monument en peu, sense fer-li res, i que un dia col·lapsi.

Algunes conclusions. Una: Sense cap ànim de crítica, és difícil que els de fora de Tortosa tin-

guen tots els elements necessaris per opinar sobre la retirada o no del monument. Dos: No tots els problemes

han de tindre forçosament una solució dràstica, blanca o negra, a vegades se'n poden buscar d'intermedies. Tres: Tortosa no va sobrada de patrimoni. Ara és el monument del riu. No fa tant, el Velòdrom i el Mercat del Peix van estar en perill. El patrimoni tortosí no hauria de rebre tantes vegades.

Les discrepàncies són bones en democràcia, però quan un tema com este torna a partir la societat en dos postures tan i tan dividides...

